

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

В.І. Савчук, здобувач вищої освіти

О.В. Побігун, канд. геогр. наук, доц.

Івано-Франківський національний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ, Україна

Із початком 2020 року на долю української економіки випало чимало випробувань. Завідувач відділу організації наукових досліджень та інноваційного розвитку Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», Мирослав Козак ще у 2020–2021 вважав, що масова міграція українців внаслідок запровадження у світі карантинних заходів, пов'язаних із пандемією коронавірусу COVID-19, сприятиме розвитку сільських територій в Україні та прискоренню впровадження там інновацій, здатних зменшити негативний вплив наслідків карантину. На його думку, цьому посприяли два чинники: вимушене повернення селян-заробітчан з-за кордону, а також приплив міських жителів, які на час карантину перебрались в село. Цей прогноз має місце бути. Адже Україна від початку маркетингового року (з липня 2021-го) збільшила обсяги експорту зернових та зернобобових більш ніж на 30% – до 42,6 млн тонн. Найбільше було вивезено кукурудзи та пшениці [1].

І тільки економіка України почала відновлюватись як з 24 лютого 2022 року почалась повномасштабна агресія з боку країни-терориста – росії. Із трьох досліджуваних сфер економіки найбільше за час повномасштабної агресії зазнала аграрна сфера. Україна є одним з п'яти провідних експортерів у світі, який забезпечує приблизно 10% світового постачання зерна, від постачання зернових культур з України залежать більше як 400 млн людей. Найбільше експортується соняшникова олія, шрот, ячмінь, ріпак, жито. Попри всі перешкоди станом на травень 2022 року українські аграрії засіяли 9,9 млн га сільгоспугідь із 11,45 млн га запланованих, що на фоні війни є досить позитивним результатом. Якщо казати за інноваційну діяльність, то процеси почали виконувати автоматичними пристроями, а на полях застосовувати агрегати, обладнані GPS-навігацією. Смарт-технології контролюють роботу техніки, обробку землі, посадку, збір урожаю тощо [2].

Тепер необхідно розглянути проблематику сфери гостинності. Військова агресія держави-терориста майже зупинила діяльність сфери

гостинності та ресторанного бізнесу. Але багато власників готельно-ресторанних закладів стали волонтерити на користь армії та вимушено переміщених осіб, а інші – продовжили обслуговувати клієнтів, сплачуючи податки на користь державної економіки. Провідним інноваційним методом підприємництва стало саме волонтерство та робота ресторанів під час повномасштабної війни

Якщо казати за сферу торгівлі, то тут варто зупинитись на позитивних моментах, адже негативні питання, які описані в аграрній сфері та сфері гостинності не відрізнятимуться. 30 серпня 2022 року Україна приєдналась до Конвенції про процедуру спільного транзиту (надалі – Конвенція), яка набула чинності вже 1 жовтня. Це надало змогу українським компаніям здійснювати транзиткування товарів територіями країн Європейського Союзу, країн Європейської асоціації вільної торгівлі та інших країн-учасниць. Волонтерам не потрібно попередньо отримувати рішення про визнання більшості товарів гуманітарною допомогою. Спрощено також ввезення товарів подвійного та військового призначення, зокрема: радіостанцій, БПЛА, біноклів, монокулярів, коліматорних та оптичних прицілів, тепловізорів, приладів нічного бачення. Окрім цього, повністю звільнено від додаткового експортного контролю каски та бронежилети, що ввозяться як гуманітарна допомога [3].

Усі ці угоди, інновації, впровадження нових підходів під час війни проти народу країни-агресора, держави-терориста показують і доводять лише одне – незламність українського народу та інноваційне підприємництво в аграрній сфері, сфері гостинності і сфері торгівлі в Україні – було, є і буде.

Список використаних джерел

1. COVID-19: Пандемія коронавірусу може стати каталізатором розвитку сільських територій. Інститут аграрної економіки. URL: <http://www.iae.org.ua/presscentre/presrelease/2857-covid-19-pandemiya-koronavirusu-mozhe-staty-katalizatorom-rozvytku-silskykh-terytoriy-institut-ahraryoi-ekonomiky.html> (дата звернення: 20.10.2022).

2. Аграрний бізнес під час війни: труднощі та перспективи. URL: <https://hub.kyivstar.ua/news/agrarnyj-biznes-pid-chas-vijny-trudnoshhi-ta-perspektyvy/> (дата звернення: 19.10.2022).

3. Зміни у сфері ЗЕД під час війни. URL: https://buh.ligazakon.net/aktualno/12777_zmni-u-sfer-zed-pd-chas-vyni-vd-valyutnikh-obmezhen-do-zmni-protsepu-deklaruvannya-tovarv (дата звернення 21.10.2022).